

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแล
 ผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน ในจังหวัดอุบลราชธานี
 ชื่อผู้เขียน : นางกัลยา อันชื่น
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปีการศึกษา : 2546

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน

ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชนที่เคยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน ในจังหวัดอุบลราชธานี ในปี พ.ศ. 2541 และ พ.ศ. 2542 จำนวน 146 ราย การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ร้อยละ 86.99 ของประชากรทั้งหมด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายข้อมูล และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ t-test, F-test และ LSD ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษา สามารถสรุปได้ ดังนี้ :-

1. ประชาชนที่มีส่วนร่วมดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคทางจิตเวช อยู่ในระดับสูง 2) มีทัศนคติต่อผู้ป่วยจิตเวช อยู่ในระดับปานกลาง 3) มีความพึงพอใจในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ในระดับปานกลาง 4) มีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมในระดับปานกลาง 5) ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในระดับปานกลาง 6) มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน ในระดับปานกลาง

2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน คือ ปัจจัยด้านอาชีพของประชาชน ปัจจัยด้านทัศนคติต่อผู้ป่วยจิตเวช ปัจจัยด้านความพึงพอใจในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

3. ปัญหา อุปสรรค ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านผู้ป่วย ปัญหาด้านครอบครัวและปัญหาด้านประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน คือ การดูแลผู้ป่วยจิตเวชให้ญาติรับผิดชอบมากขึ้น และโรงพยาบาลรับไว้รักษาผู้ป่วยรายที่มีอาการรุนแรง การสนับสนุนทรัพยากร การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข และการติดตามโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะจากนักวิจัย คือ

1. ให้มีการดำเนินงานโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งโดยชุมชน และหน่วยงานสาธารณสุขระดับต่าง ๆ ตลอดจนการประสานงานระหว่างชุมชนและโรงพยาบาลจิตเวช

2. จัดกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม โดยเน้นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม นั่นคือการปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อผู้ป่วยจิตเวช การสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่มีส่วนร่วมดำเนินโครงการ และติดตามให้กำลังใจประชาชน รวมทั้งการสร้าง ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมร่วมกัน

The objectives of this research are 1) to study the level of people's participation in the care of community psychiatric patients, 2) to study factors relating to the people's in the care of community psychiatric patients, 3) to study problems, obstacles, corrective measures and recommendations for supporting of people's participation in the care of community psychiatric patients.

The studied population comprises the people participated in the workshops entitled "People's Participation in the Care of Community Psychiatric Patients" in Ubonratchathani province, B.E.2541 and 2542, altogether 146 persons. Data collection is done by the questionnaire constructed specially for this purpose ; the response was 86.99 percent of the population. Data analysis by descriptive statistics of percentage, mean, standard deviation was carried out as well as by the inferential statistics of t-test and F-test for explanation and hypotheses testing.

Results of the study can be summarized as follows : 1. The people's participation in the care of the community psychiatric patients reveal 1) Having knowledge and comprehension of the psychiatric disease at high level, 2) their attitude toward the psychiatric patients appears at the moderate level ; their satisfaction in the workshop participation is also at the moderate level ; 4) their belief in the law of kama is at the moderate level as well as the supports received from the health officials and their participation in the care of the community psychiatric patients.

2. In the hypotheses testing , it was found that factors relating to the people's participation in the care of community psychiatric patients are occupation, attitude, satisfaction in the workshop participation, and supports from the health officials.

3. Problems and obstacles in caring for the psychiatric patients in the community are economic, the patients, family, people and the health officials. The studied population suggested that the patient's relations should take more responsibility in the patients-care; only those with severe symptoms being sent to have treatment at the hospital, and others.

Among important recommendations proposed by the researchers are the project of people's participation in the care of community psychiatric patients should continue with active co-ordination from both the community and various health units including the psychiatric patients, among others.